CURS DE FORMARE A ARBITRILOR DE SECTOR

SNOWBOARD CROSS (SBX) — Regulament FIS, ediția iunie 2026

Acest curs este destinat persoanelor care urmează să îndeplinească funcția de arbitru de sector la competițiile de Snowboard Cross, inclusiv celor care nu au experiență în arbitraj.

Modulul 1. Ce este un arbitru de sector și de ce este important?



La o competiție de Snowboard Cross, mai mulți sportivi coboară pe același traseu, trecând prin viraje, sărituri și alte elemente special amenajate.
Spre deosebire de o competiție de slalom, unde sportivii coboară individual, în Snowboard Cross concurenții pot coborî simultan, în serii de patru sau șase.
În timpul coborârii pot apărea situații neprevăzute: un sportiv ratează o poartă, doi concurenți se ating, unul cade, altul pierde placa sau un obstacol apare pe traseu.
Cine observă aceste situații și le comunică oficialilor?
Un rol esențial îl are arbitrul de sector, denumit în regulament Section Judge.
Arbitrul de sector este persoana responsabilă cu supravegherea unei porți, a mai multor porți sau a unei porțiuni din traseu.
Acesta urmărește dacă sportivii respectă regulamentul, dacă trec corect porțile și dacă apar incidente care pot influența desfășurarea competiției.

Arbitrul de sector nu stabilește singur sancțiunea finală. Rolul său este să observe, să consemneze și să raporteze corect. Juriul analizează informațiile și ia decizia.
Articole: 5313.2, 5403.3, 5404.

Modulul 2. Organizarea arbitrilor înaintea competiției

Cine coordonează arbitrii de sector?

Înaintea competiției, traseul de Snowboard Cross este împărțit în sectoare. Fiecare sector cuprinde una sau mai multe porți și poate include viraje, sărituri sau alte elemente ale traseului.
Șeful arbitrilor de sector (Chief of Section Judges) coordonează repartizarea arbitrilor și stabilește porțile și zonele pe care fiecare trebuie să le supravegheze.
Înainte de începerea competiției, arbitrul trebuie:

- Să cunoască exact sectorul și porțile repartizate.
- Să identifice o poziție sigură, cu vizibilitate asupra traseului.
- Să primească fișa de arbitraj, instrumentul de scris și informațiile necesare identificării sportivilor.
- Să cunoască mijloacele de comunicare și procedura de raportare a incidentelor.
- Să știe cui transmite observațiile și cum procedează în situații de urgență.

Ce se întâmplă cu fișele de arbitraj?

În calificările cronometrate, fișele sunt colectate și transmise conform procedurii stabilite pentru competiție.
În fazele eliminatorii, desfășurate prin serii, arbitrii trebuie să păstreze evidența incidentelor și să poată pune fișele la dispoziția Juriului.
Exemplu practic: Un arbitru supraveghează porțile 7, 8 și 9. Dacă observă o greșeală la poarta 8, consemnează incidentul și îl raportează conform procedurii, fără să părăsească sectorul pentru a căuta arbitrul principal.
De reținut: Arbitrul trebuie să știe unde se află, ce supraveghează, cui raportează și cum comunică.
Articole de referință: 5313.1, 5313.2, 5301.2, 5403.3.7.2.

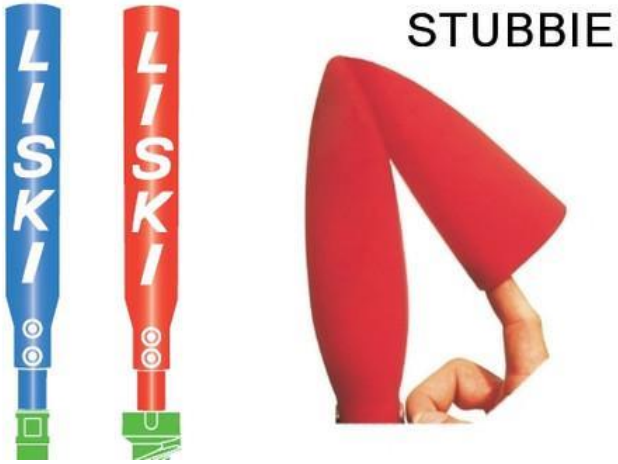
Modulul 3. Porțile și trecerea regulamentară

Cum se recunoaște o poartă?

În Snowboard Cross, porțile sunt formate din elemente specifice acestei probe, inclusiv stâlpul scurt flexibil (stubby), stâlpul exterior și panoul de poartă.

Arbitrul trebuie să cunoască poziția corectă a porții și linia imaginară care determină trecerea regulamentară.





Cum trebuie trecută o poartă?
Pentru o trecere regulamentară, întreaga placă trebuie să traverseze linia porții pe partea corectă a stâlpului de viraj, cu respectarea condițiilor privind fixarea picioarelor în legături.
Arbitrul urmărește traiectoria plăcii, nu doar poziția corpului sportivului.

Ce se întâmplă dacă sportivul ratează o poartă?
Arbitrul identifică sportivul, numărul porții și locul în care s-a produs greșeala. Incidentul este consemnat și raportat.
În Snowboard Cross, sportivul nu poate reveni în urcare pentru a corecta o poartă ratată. Consecința regulamentară trebuie stabilită potrivit regulilor aplicabile fazei competiției.

Ce se întâmplă dacă o poartă este doborâtă?
Poziția inițială a porții este cea relevantă pentru aprecierea trecerii regulamentare.
Arbitrul trebuie să cunoască marcajele și să urmărească dacă sportivul a respectat traseul corespunzător.
Exemplu practic: Sportivul cu numărul 24 taie virajul și trece pe partea greșită a stâlpului scurt. Arbitrul consemnează numărul 24, poarta, greșeala observată și realizează schița traiectoriei.
De reținut: Arbitrul observă și raportează greșeala. Nu stabilește singur rezultatul oficial al sportivului.
Articole de referință: 5203, 5401.1–5401.3, 5402.

Modulul 4. Identificarea sportivilor

În seriile de Snowboard Cross, mai mulți sportivi parcurg simultan traseul.
Identificarea corectă este esențială, mai ales în situațiile în care apar contacte sau interferențe.
Sportivii sunt identificați prin numărul de concurs și culoarea vestei.
Culoarea vestei permite recunoașterea rapidă în timpul coborârii, dar numărul de concurs trebuie verificat pentru completarea fișei.
Exemplu practic: Doi sportivi se ating la intrarea într-un viraj. Arbitrul observă că unul poartă vestă verde și celălalt vestă albastră. Înainte de raportarea incidentului, verifică identificarea sportivilor pentru a evita atribuirea greșită a unei acțiuni.
De reținut: Nu se raportează o abatere pe baza unei identificări nesigure. Dacă arbitrul nu a putut identifica sportivul, comunică această limitare în raport.
Articole de referință: 5204.1, 5204.2, 5205.
Notă de verificare: Tabelul din documentul inițial care asociază culorile cu pozițiile 1–6 trebuie confruntat cu formatul și regulile aplicabile competiției înainte de a fi prezentat ca regulă generală.

Modulul 5. Fișa arbitrului de sector

Fișa arbitrului reprezintă documentul prin care sunt consemnate greșelile și incidentele observate în sector.
Aceasta trebuie completată lizibil, obiectiv și suficient de detaliat pentru ca Juriul să poată analiza situația.

Ce trebuie consemnat?
- Identificarea arbitrului și a sectorului.
- Faza competiției și seria sau manșa.
- Numărul de concurs al sportivului.

- Poarta sau locul incidentului.
- Greșeala ori acțiunea observată.
- Schița traiectoriei, atunci când este necesară pentru documentarea greșelii de poartă.

Rubrică	Completare
Arbitru	Popescu Ion
Sector	3
Faza	Calificare
Sportiv	Nr. 24
Poarta	8
Greșeală	F – Fault
Observație	Placa a trecut pe partea greșită a stâlpului
Schiță	Poarta și traiectoria sportivului

Exemplu de instruire, nu formular oficial FIS.

Cum se descrie o interferență?
Arbitrul trebuie să descrie ceea ce a văzut, fără să presupună intenția sportivului.
În loc de „sportivul a împins intenționat adversarul”, o formulare factuală ar fi: „Sportivul nr. 24 a întins brațul spre sportivul nr. 18; a urmat contactul, iar sportivul nr. 18 a căzut”.
De reținut: Raportarea prin radio nu înlocuiește documentarea scrisă cerută de procedura competiției.
Articole de referință: 5403.1–5403.2.5, 5403.3.7.2.

Modulul 6. Cum se ia o decizie corectă și imparțială?

Un arbitru poate fi supus presiunii spectatorilor, antrenorilor sau sportivilor.
Imaginați-vă o situație în care un sportiv trece foarte aproape de un stâlp, iar mai mulți spectatori strigă că a ratat poarta.
Arbitrul nu trebuie să se lase influențat de reacțiile publicului.
Conform articolului 5403.3.1, greșeala trebuie declarată numai atunci când arbitrul este convins că aceasta a fost comisă.
Dacă există îndoieli, poate fi consultat arbitrul sectorului învecinat. Prin intermediul Juriului, poate fi solicitată și o scurtă întrerupere pentru verificarea urmelor.
Principiul de bază este simplu:
În caz de îndoială, aceasta se interpretează în favoarea concurentului.

Arbitrul care a raportat un incident important trebuie să rămână disponibil pentru eventuale explicații solicitate de Juriu, inclusiv în cazul unui protest.
Articole: 5403.3–5403.3.6

Modulul 7. Contactul dintre sportivi — când este permis și când devine o abatere?



Snowboard Cross este o probă în care sportivii coboară simultan și încearcă să ocupe cea mai bună poziție.
Din acest motiv, contactul dintre concurenți este frecvent și nu înseamnă automat că cineva a încălcat regulamentul.
De exemplu, doi sportivi pot intra în același viraj, foarte aproape unul de celălalt.
Dacă se ating accidental, arbitrul trebuie să observe circumstanțele, nu să presupună imediat că unul dintre ei este vinovat.
Conform articolului 5404.1.1, interferențele pot fi intenționate, involuntare sau accidentale.

Exemplul 1. Contact accidental

Doi sportivi coboară în paralel. La intrarea într-un viraj, plăcile lor se ating, dar niciunul nu încearcă să îl împingă sau să îl blocheze pe celălalt.

Arbitrul observă incidentul și, dacă este relevant, îl raportează. Juriul stabilește dacă a existat o interferență și dacă este necesară o sancțiune.

Exemplul 2. Împingere intenționată
Un sportiv se apropie de un adversar și îl împinge cu brațul pentru a-i ocupa traiectoria.
Arbitrul trebuie să urmărească ce acțiune a avut loc, ce efect a produs și dacă sportivul afectat a pierdut poziții, a căzut sau a fost împiedicat să continue normal.
Incidentul se raportează imediat prin radio și se consemnează.

Exemplul 3. Schimbarea bruscă a traiectoriei
Un concurent schimbă direcția și intră în traiectoria altui sportiv, provocând un contact.
Arbitrul trebuie să descrie ceea ce a observat, fără să stabilească singur intenția sportivului.
De reținut: arbitrul constată și raportează faptele. Juriul stabilește natura interferenței și sancțiunea.
Articole: 5404.1, 5404.1.1, 5404.1.2

Modulul 8. Sancțiunile pentru interferențe

Cine stabilește sancțiunea?
În Snowboard Cross, contactul dintre sportivi nu reprezintă automat o abatere. Arbitrul de sector observă acțiunea, identifică sportivii implicați și raportează incidentul. Juriul stabilește dacă a existat o interferență sancționabilă și ce măsură se aplică.

Ce sancțiuni există?

Termen	Explicație
WRG	Avertisment oficial (Warning)
RAL	Retrogradare pe ultimul loc al seriei (Ranked as Last)
Cartonaș galben	Sancțiune disciplinară cu consecințe asupra evidenței sancțiunilor
Cartonaș roșu	Sancțiune gravă, cu descalificare și posibile consecințe asupra participării ulterioare
NPS	Sportivului nu i se permite să ia startul (Not Permitted to Start)

Atenție: NPS este un statut regulamentar, nu o sancțiune care se aplică automat pentru o interferență.

Exemple practice
Situația 1 – Contact accidental. Doi sportivi intră simultan într-un viraj și se ating cu plăcile. Nu există o acțiune evidentă de împingere sau blocare. Arbitrul observă și raportează circumstanțele, dacă incidentul este relevant. Contactul nu determină automat o sancțiune.
Situația 2 – Blocarea unui adversar. Un sportiv schimbă brusc traiectoria, iar adversarul este obligat să frâneze și pierde poziții. Arbitrul raportează schimbarea traiectoriei și consecințele observate. Juriul analizează incidentul.
Situația 3 – Împingere. Un sportiv întinde brațul și împinge adversarul, care cade. Incidentul trebuie comunicat imediat și documentat.

Ce trebuie să rețină arbitrul?
Arbitrul nu acordă avertismente, nu arată cartonașe și nu stabilește singur RAL sau DSQ.
El trebuie să descrie precis faptele și să portive informațiile Juriului.
Articole de referință: 5404.1, 5404.2.1.1–5404.3.5.
Notă: Condițiile exacte de acumulare a avertismentelor și cartonașelor din documentul portiv trebuie verificate în textul integral ICR 2026 înainte de predare. Nu le portive ca reguli confirmate.

Modulul 9. Ce se întâmplă când un sportiv nu termină traseul?

Ce înseamnă DNF?
DNF (Did Not Finish) înseamnă că sportivul nu a terminat regulamentar coborârea. Această situație poate apărea atunci când un sportiv ratează o poartă, nu mai poate continua traseul sau se află într-o altă situație prevăzută de regulament.

Cum se stabilește ordinea sportivilor DNF?
În fazele pe serii, poziția în care sportivul a încetat să parcurgă regulamentar traseul este importantă pentru stabilirea clasamentului.
Exemplu practic: Patru sportivi iau startul. Sportivul nr. 12 ratează poarta 5, iar sportivul nr. 18 ratează poarta 9. Ceilalți doi termină regulamentar.
În condițiile regulii privind clasarea concurenților DNF după progresul pe traseu, sportivul care a parcurs regulamentar mai mult din traseu este clasat înaintea celui care a greșit mai devreme.

Poate un sportiv DNF să avanseze în runda următoare?
Da, în anumite condiții prevăzute pentru clasamentul unei serii, un sportiv DNF poate ocupa o poziție care permite avansarea.

Aceasta nu înseamnă că orice sportiv DNF se califică. Contează clasamentul oficial al seriei și formatul competiției.

Ce trebuie să facă arbitrul?
Să identifice sportivul, să stabilească exact ultima poartă trecută regulamentar și să consemneze locul greșelii sau al abandonului.
De reținut: DNF nu trebuie confundat cu DSQ. Arbitrul raportează faptele; rezultatul oficial este stabilit prin procedurile competiției.
Articole de referință: 5401.3, 5402, 5407.3.1.

Modulul 10. Siguranța traseului – Start Stop și steagul galben

Ce înseamnă Start Stop?
Start Stop reprezintă oprirea temporară a plecărilor de la start, atunci când există un pericol sau o situație care împiedică desfășurarea în siguranță a competiției.
Procedura poate fi necesară în cazul unui accident, al unui obstacol pe traseu, al deteriorării unui element sau al unor condiții meteorologice periculoase.
Arbitrul de sector trebuie să comunice imediat pericolul prin mijloacele stabilite pentru competiție.

Ce înseamnă steagul galben?
Steagul galben reprezintă un semnal de oprire pentru sportivul aflat pe traseu.
Sportivul căruia i se arată steagul galben trebuie să se oprească imediat, în condiții de siguranță.

Exemplu practic
Un sportiv cade după o săritură și rămâne într-o zonă în care ar putea fi lovit de concurenții care urmează.
Arbitrul raportează imediat accidentul, poziția exactă și pericolul existent.
Persoanele responsabile aplică procedura de oprire a startului și de semnalizare pe traseu.

Ce trebuie să știe arbitrul înainte de concurs?
Trebuie să cunoască locul în care se află steagul galben, persoana care coordonează semnalizarea, modul de comunicare prin radio și procedura stabilită pentru reluarea competiției.
De reținut: Arbitrul nu trebuie să improvizeze procedura de oprire. Respectă organizarea stabilită de Juriu și de responsabilii pentru siguranță.
Articole de referință: 5609, 5609.1–5609.1.5.

Modulul 11. Pierderea contactului cu placa

În Snowboard Cross, trecerea regulamentară a porților presupune respectarea regulilor privind fixarea picioarelor în legăturile plăcii.

Ce se întâmplă dacă un sportiv pierde contactul cu placa?
Trebuie diferențiate pierderea plăcii și desprinderea unui picior din legătură.
Regulamentul prevede o procedură specială pentru continuarea cu un singur picior fixat în legătură, în apropierea sosirii.

Situația A – Desprinderea înaintea punctului stabilit
Sportivul pierde contactul unui picior cu placa înainte de punctul stabilit de Juriu.
În situația descrisă de regula aplicabilă, sportivul nu poate continua regulamentar și trebuie să elibereze traseul în siguranță.

Situația B – Desprinderea după punctul stabilit
Sportivul pierde contactul unui picior cu placa după punctul stabilit de Juriu, în apropierea sosirii.
Regulamentul poate permite continuarea până la sosire în condițiile prevăzute pentru această situație.

Ce trebuie să urmărească arbitrul?
Arbitrul trebuie să cunoască punctul stabilit de Juriu, să identifice locul desprinderii și să raporteze dacă sportivul a continuat traseul.
De reținut: Nu orice desprindere a unui picior produce automat același rezultat.
Contează locul și condițiile prevăzute de regulament.
Articole de referință: 5611.1, 5611.2.

Modulul 12. Re-run – repetarea coborârii

Ce este un re-run?
Un re-run reprezintă repetarea unei coborâri în condițiile prevăzute de regulament.
Nu orice incident dă dreptul la o nouă coborâre.

Când poate fi justificat?
În calificările cronometrate, o obstrucționare independentă de sportiv poate justifica analizarea unei solicitări de re-run.
Exemplele includ prezența unui obstacol pe traseu, o defecțiune tehnică relevantă sau oprirea prin steag galben.

Cum procedează arbitrul?
Dacă un sportiv este obstrucționat și se oprește, arbitrul identifică sportivul, locul și cauza incidentului, apoi comunică situația Juriului.
Arbitrul nu promite sportivului repetarea coborârii.

Exemplu practic
Un spectator pătrunde pe traseu în timpul unei calificări cronometrate. Sportivul este obligat să se oprească pentru a evita accidentul.
Arbitrul raportează incidentul. Juriul analizează circumstanțele și decide dacă sunt îndeplinite condițiile pentru re-run.

Ce se întâmplă în fazele pe serii?
Regulile trebuie aplicate în funcție de formatul competiției. O simplă interferență între concurenți nu reprezintă automat motiv pentru repetarea seriei.
Un re-run provizoriu este valabil numai după confirmarea Juriului.
assets.fis-ski.com
De reținut: Numai Juriul poate aproba un re-run. Arbitrul de sector constată și raportează incidentul.
Articole de referință: 5403.3.4.1, 5404.1.3, 5612.1–5612.5.1.

Modulul 13. Protestele și analiza incidentelor

Ce este un protest?
Un protest reprezintă o contestație formulată în condițiile și termenele stabilite de regulament.
Arbitrul de sector poate fi solicitat să explice un incident sau o greșeală observată.

Ce trebuie să facă arbitrul?
Să prezinte fișa completată, să explice ceea ce a observat și să răspundă întrebărilor Juriului.
Dacă există fotografii sau înregistrări video, acestea pot fi analizate potrivit procedurilor aplicabile.

Se poate contesta orice decizie?
Nu. Regulamentul prevede limitări specifice. În special, deciziile privind aplicarea articolului 5404.1 referitor la interferențe nu pot face obiectul unui protest sau apel.
assets.fis-ski.com

Exemplu practic
Un antrenor consideră că sportivul său a trecut regulamentar poarta 8, deși arbitrul a raportat o greșeală.
Arbitrul prezintă fișa și schița traiectoriei. Juriul analizează situația prin procedura aplicabilă.
De reținut: Arbitrul nu își modifică observațiile pentru a mulțumi un antrenor sau un sportiv.
Articole de referință: 5405.2, 5613–5613.2.2.

Modulul 14. Alte responsabilități ale arbitrului de sector

Activitatea arbitrului nu se limitează la urmărirea sportivilor.
În funcție de organizarea competiției, acesta poate participa și la întreținerea sectorului.
De exemplu, după trecerea unei serii, un panou se poate desprinde sau un stâlp poate fi doborât.
Arbitrul poate contribui la repunerea stâlpului în poziția inițială, la înlocuirea panoului sau la eliberarea sectorului de obstacole, în condiții de siguranță și în coordonare cu personalul responsabil.
De asemenea, înaintea competiției, arbitrul trebuie să cunoască procedurile de inspecție și antrenament. Sportivii trebuie să efectueze inspecția și antrenamentul obligatoriu conform regulamentului, iar incidentele observate trebuie comunicate oficialilor responsabili.
Articole: 5313.3.4, 5403.4, 5606, 5607.1, 5607.2

Modulul 15. Simulare practică – o serie de Snowboard Cross

Acest modul trebuie completat în cursul original. Propun cinci situații practice care pot fi prezentate succesiv cursanților.

Situația 1. Startul seriei
Patru sportivi pornesc simultan. Arbitrul identifică numerele și culorile vestelor și urmărește porțile repartizate.
Obiectiv didactic: Identificarea corectă a sportivilor.

Situația 2. Ratarea unei porți
Sportivul nr. 24 trece pe partea greșită a stâlpului de viraj de la poarta 7.
Obiectiv didactic: Consemnarea greșelii, realizarea schiței și raportarea.

Situația 3. Contact între sportivi
La intrarea într-un viraj, doi sportivi se ating. Unul pierde echilibrul, dar continuă.
Obiectiv didactic: Descrierea obiectivă a contactului, fără presupunerea intenției.

Situația 4. Accident pe traseu
Un sportiv cade după o săritură și rămâne într-o zonă periculoasă.
Obiectiv didactic: Raportarea imediată a pericolului și respectarea procedurii de siguranță.

Situația 5. Analiza incidentului
După încheierea seriei, Juriul solicită arbitrului explicații privind o greșeală raportată.
Obiectiv didactic: Prezentarea fișei, a schiței și a observațiilor, fără modificarea faptelor.